

Sementstegundir frá Norcem

Eiginleikar Umhverfismál Ending í steinsteypu

Prof. Børge Johannes Wigum

HEIDELBERGCEMENT
Northern Europe

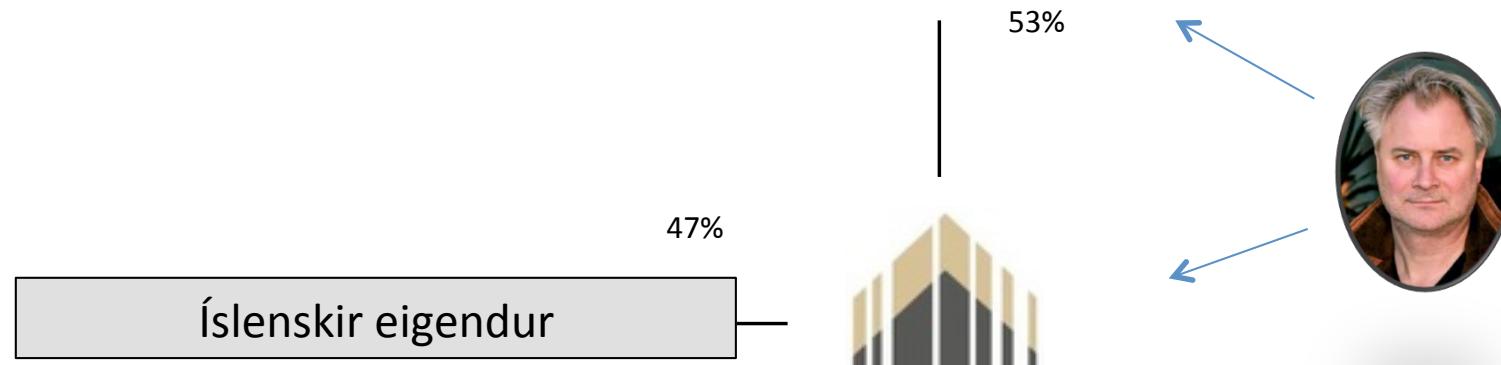
Akranes: 1958 - 2012

HEIDELBERGCEMENT Group

HEIDELBERGCEMENT
Northern Europe

NORCEM
HEIDELBERGCEMENT Group

Eignarhaldsfélagið HORNSTEINN ehf

100%

100%

100%

HEIDELBERGCEMENT

Northern Europe

- Eftirfarandi lönd falla undir «HeidelbergCement Northern Europe» (HC NE) - svæðið:

- Danmörk
- Ísland
- Noregur
- Svíþjóð
- Eystrasaltslöndin

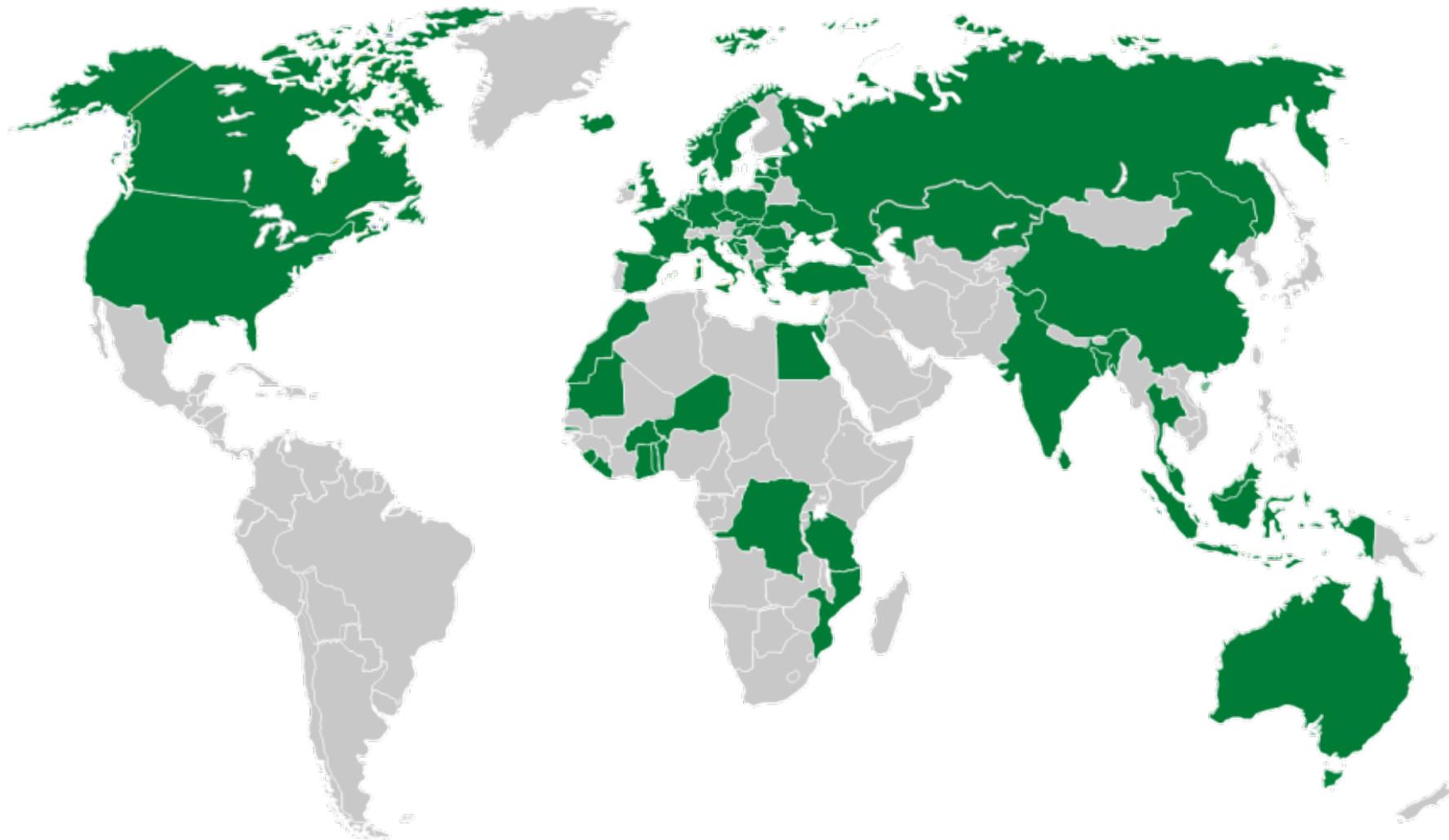
- Fyrirtækin í HC NE framleiða eftirtalin byggingarefni:

- Fylliefni
- Cement
- Steypu
- Steyptar einingar

HEIDELBERGCEMENT Group

Nr. 1 Fylliefni, Nr. 2 Sement og Nr. 3 Steinsteypa.

SEMENTSVERKSMIÐJAN

NORCEM
HEIDELBERGCEMENT Group

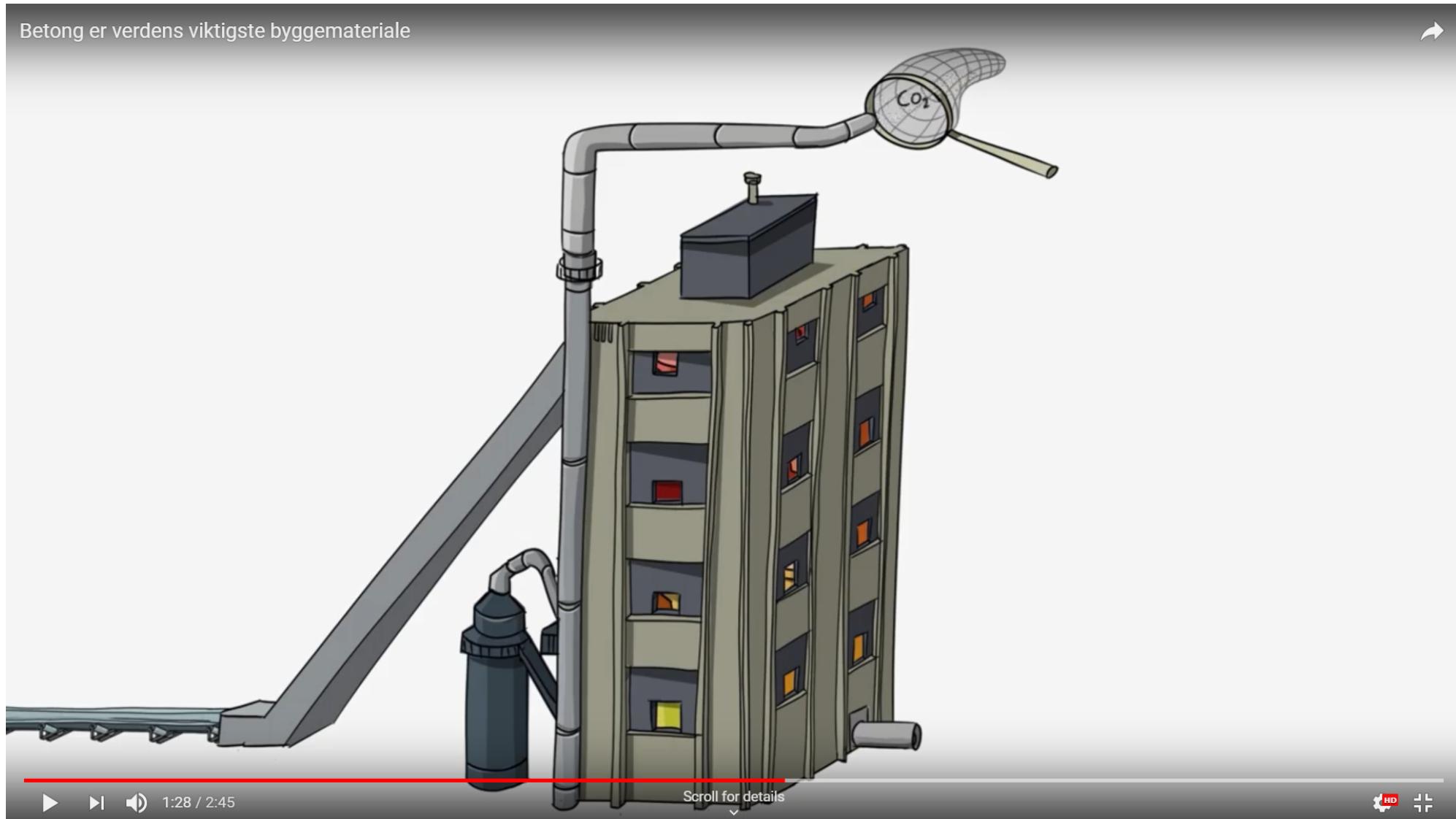
Kjøpsvik

Brevik

Sementsframleiðsla

Betong er verdens viktigste byggemateriale

<https://www.youtube.com/watch?v=cVJSbmSaDHI&feature=youtu.be>

Birgðarstöðvar á Íslandi

SEMENTSVERKSMIÐJAN

- Samtals geymslurými á Íslandi: 20.000 tonn
  - Akranes 4×4.000 tonn
  - Akureyri 1×4.000 tonn
- Búnaður til að bæta kísilryki í sement

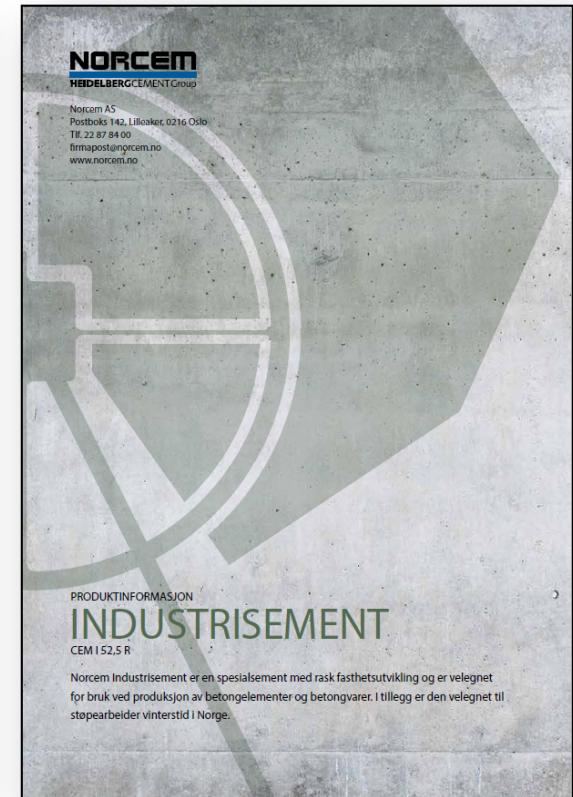
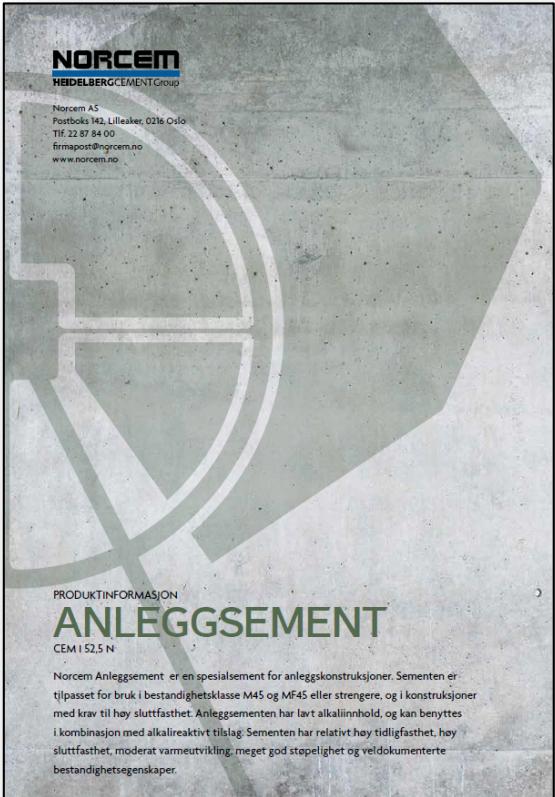
Sementstegundir

Eiginleikar

	Anleggsement	Standardsement FA	Industrisement
Tegund skv. ÍS-EN 197	CEM I 52,5 N	CEM II/B-M 42,5 R	CEM I 52,5 R
Alkalí (% Na ₂ O _{eq})	0,6	1,4	1,3
Flugaska (%)	-	18	-
Kalksteinsmála (%)	4	4	4
Gjall (%)	96	78	96
Fínleiki - Blaine (m ² /kg)	415	450	550
Frumbinditími (min)	120	140	110
Þrýstibol, 1 dg (MPa)	21	20	33
Þrýstibol, 28 dg (MPa)	63	55	59
Eðlisþyngd(kg/l)	3,14	3,00	3,13
CO ₂ (kg CO ₂ ekv/ton)	758	604	748

Sementstegundir

Upplýsingar

www.norcem.no

NORCEM
HEIDELBERGCEMENT Group

Sementstegundir

Tækniupplýsingablað

Tækniupplýsingablað

Vöruheiti: ANLEGGSEMENT

Staðaflokun: Aðalflokkur: CEM I
styrkleikaflokkur: 52,5 N, skv. Evrópustaðli EN 197-1:2011.

Förulysing:
Anleggsegment er sement af portland-gerð og er settla til nota í sterri mannvirkni og samgöngumannvirki. Anleggsegment er framleitt í Noregi af Norcem AS

Hér að neðan eru sýnd tölugildi, sem eru dæmigerð fyrir efnasamsetningu sementsins og fyrir ymsa eðliseiginleika sementsins, sem og tölulegar kröfur eins og þær eru tilgreindar í EN 197-1:2011 fyrir flokk sementsins.

Eðliseiginleikar:	ANLEGGSEMENT Viðmiðunar gildi	Staðalkröfur CEM I	EINING
Finlaysík - kornayfirborð (Blaine)	415	ekki kræfð	m ² /kg
Frumbundinum	120	≥45	minnatur
Myndheldini (Le Chatelier)	1	≤10	mm
Prytijþol - eftir 1 dag	21	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 2 daga	33	≥20	MPa
Prytijþol - eftir 7 daga	49	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 28 daga	63	≥52,5	MPa

Efnasamsetning: ANLEGGSEMENT Staðalkröfur CEM I

Glaðtig	2,5%	≤5,0%
SO ₃	3-4,0%	≤4,0%
Oleyvanleg leif	0,5%	≤5,0%
Klor viðmeðursárgildi (Cl ⁻)	≤0,085%	≤0,10%
Vatnleysaælegt Króm (Cr ⁶⁺)	<2 ppm	≤2 ppm
Na ₂ O-jafngildi	0,60%	≤0,60% ¹

Gæðaeftirlit:
Anleggsegment er framleitt í Noregi undir vottuðu gæðakerfi samkvæmt ISO 9001 og er undir óháðu gæðaeftirlit með samrænum vottorði nr. 1111 – CPR - 0413.

Nánari upplýsingar er að finna á heimasiðu Norcem www.norcem.no

1. Í samræmi við NS 3086:2003 (Segment með sértökum eðliseignileikum)

Sementsverksmiðjan ehf., Mánabraut 20, 300 Akranesi
Sími: 430 5000 Fax: 430 5001 <http://www.sement.is>
TU-Anleggsegment 2018

CE

Tækniupplýsingablað

Vöruheiti: STANDARDSEMENT FA

Staðaflokun: Aðalflokkur: CEM II/B-M
styrkleikaflokkur: 42,5 R, skv. Evrópustaðli EN 197-1:2011.

Förulysing:
Standardsement FA er blandað portlandsement með 18% svifskú og 4% kalksteini og er settla til alhlöða nota í steinþeypu og mörblöndur. Standardsement FA er framleitt í Noregi af Norcem AS

Hér að neðan eru sýnd tölugildi, sem eru dæmigerð fyrir efnasamsetningu sementsins og fyrir ymsa eðliseiginleika sementsins, sem og tölulegar kröfur eins og þær eru tilgreindar í EN 197-1:2011 fyrir flokk sementsins.

Eðliseiginleikar:	STANDARDSEMENT FA Viðmiðunar og dæmigerð gildi	Staðalkröfur CEM II	EINING
Finlaysík - kornayfirborð (Blaine)	450	ekki kræfð	m ² /kg
Frumbundinum	1	≤10	mm
Myndheldini (Le Chatelier)	135	≥60	minnatur
Prytijþol - eftir 1 dag	20	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 2 daga	31	≥20	MPa
Prytijþol - eftir 7 daga	42	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 28 daga	55	≥42,5 - ≤62,5	MPa

Efnasamsetning: STANDARDSEMENT FA Staðalkröfur CEM II

SO ₃	≤4,0%	≤4,0%
Chloride declared value (Cl ⁻)	≤0,085	≤0,10%
Na ₂ O-jafngildi	1,4% (B) 1,5 (R)	ekki kræfð
Vatnleysaælegt Króm (Cr ⁶⁺)	<2 ppm	≤2 ppm

Gæðaeftirlit:
Standardsement FA er framleitt í Noregi undir vottuðu gæðakerfi samkvæmt ISO 9001 og er undir óháðu gæðaeftirlit með samrænum vottorði nr. 1111 – CPR - 0573.

Nánari upplýsingar er að finna á heimasiðu Norcem www.norcem.no

Sementsverksmiðjan hf., Mánabraut 20, 300 Akranesi
Sími: 430 5000 Fax: 430 5001 <http://www.sement.is>
TU-Standard FA mat2012

CE

Tækniupplýsingablað

Vöruheiti: INDUSTRISEMENT

Staðaflokun: Aðalflokkur: CEM I
styrkleikaflokkur: 52,5 R, skv. Evrópustaðli EN 197-1:2011.

Förulysing:
Industrisement er segment af portland-gerð og er settla til nota í byggingar steytar að vetrarlagi og hentar í steinþeypingar þar sem það er fljótharðandi. Industrisement er framleitt í Noregi af Norcem AS

Hér að neðan eru sýnd tölugildi, sem eru dæmigerð fyrir efnasamsetningu sementsins og fyrir ymsa eðliseiginleika sementsins, sem og tölulegar kröfur eins og þær eru tilgreindar í EN 197-1:2011 fyrir flokk sementsins.

Eðliseiginleikar:	INDUSTRISEMENT Viðmiðunar gildi	Staðalkröfur CEM I	EINING
Finlaysík - kornayfirborð (Blaine)	550	ekki kræfð	m ² /kg
Frumbundinum	110	≥45	minnatur
Myndheldini (Le Chatelier)	1	≤10	mm
Prytijþol	1	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 1 dag	33	≥30	MPa
Prytijþol - eftir 7 daga	41	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 28 daga	50	ekki kræfð	MPa
Prytijþol - eftir 28 daga	59	≥52,5	MPa

Efnasamsetning: INDUSTRISEMENT Staðalkröfur CEM I

Glaðtig	2,5%	≤5,0%
SO ₃	3-4,0%	≤4,0%
Oleyvanleg leif	1%	≤5,0%
Klor viðmeðursárgildi (Cl ⁻)	≤0,085%	≤0,10%
Vatnleysaælegt Króm (Cr ⁶⁺)	<2 ppm	≤2 ppm
Na ₂ O-jafngildi	1,3%	

Gæðaeftirlit:
Industrisement er framleitt í Breivik í Noregi undir vottuðu gæðakerfi samkvæmt ISO 9001 og er undir óháðu gæðaeftirlit með samrænum vottorði nr. 1111 – CPR - 0415.

Nánari upplýsingar er að finna á heimasiðu Norcem www.norcem.no

Sementsverksmiðjan ehf., Mánabraut 20, 300 Akranesi
Sími: 430 5000 Fax: 430 5001 <http://www.sement.is>
TU-Industrisement jún2018

CE

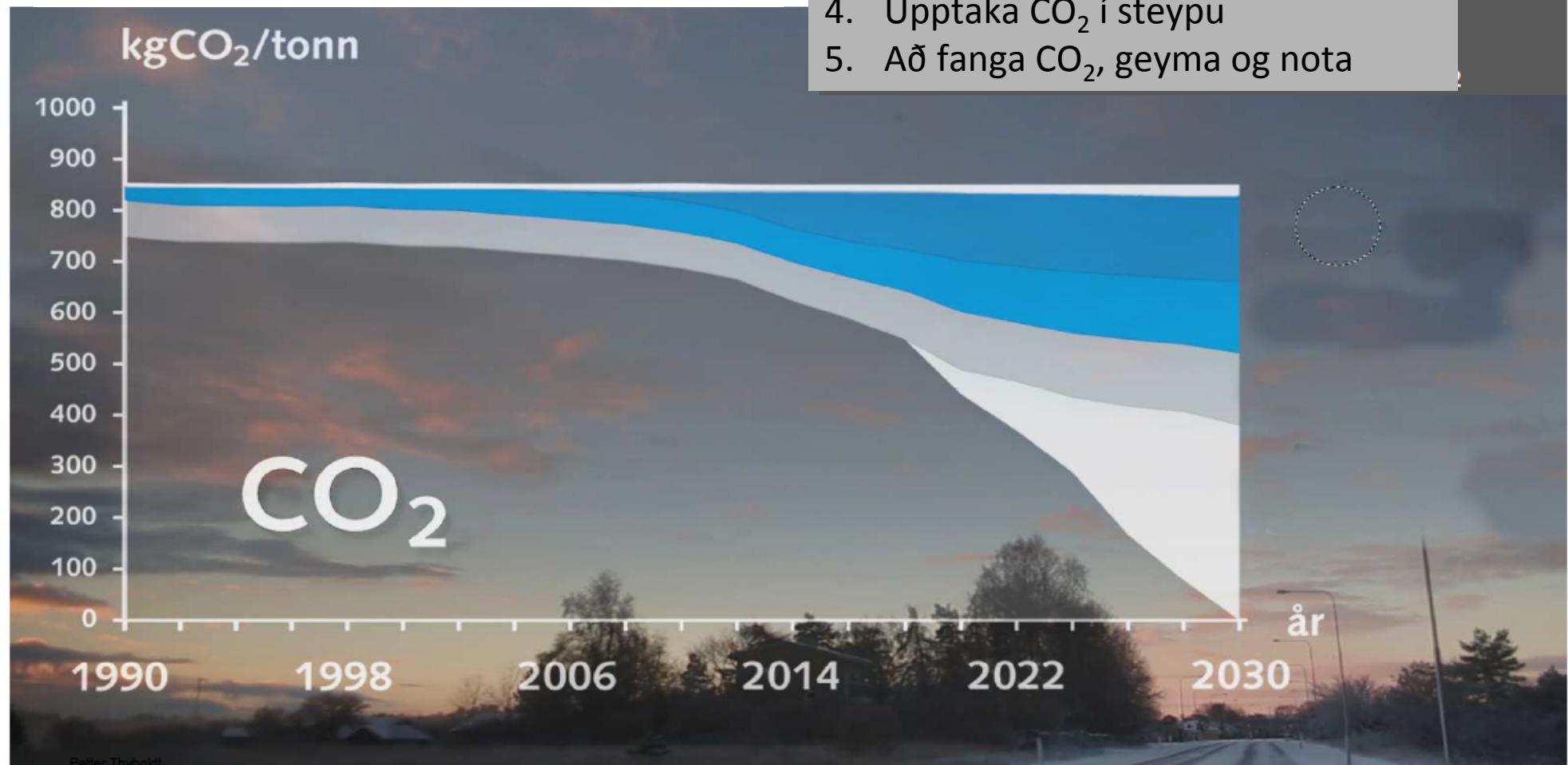
www.sement.is

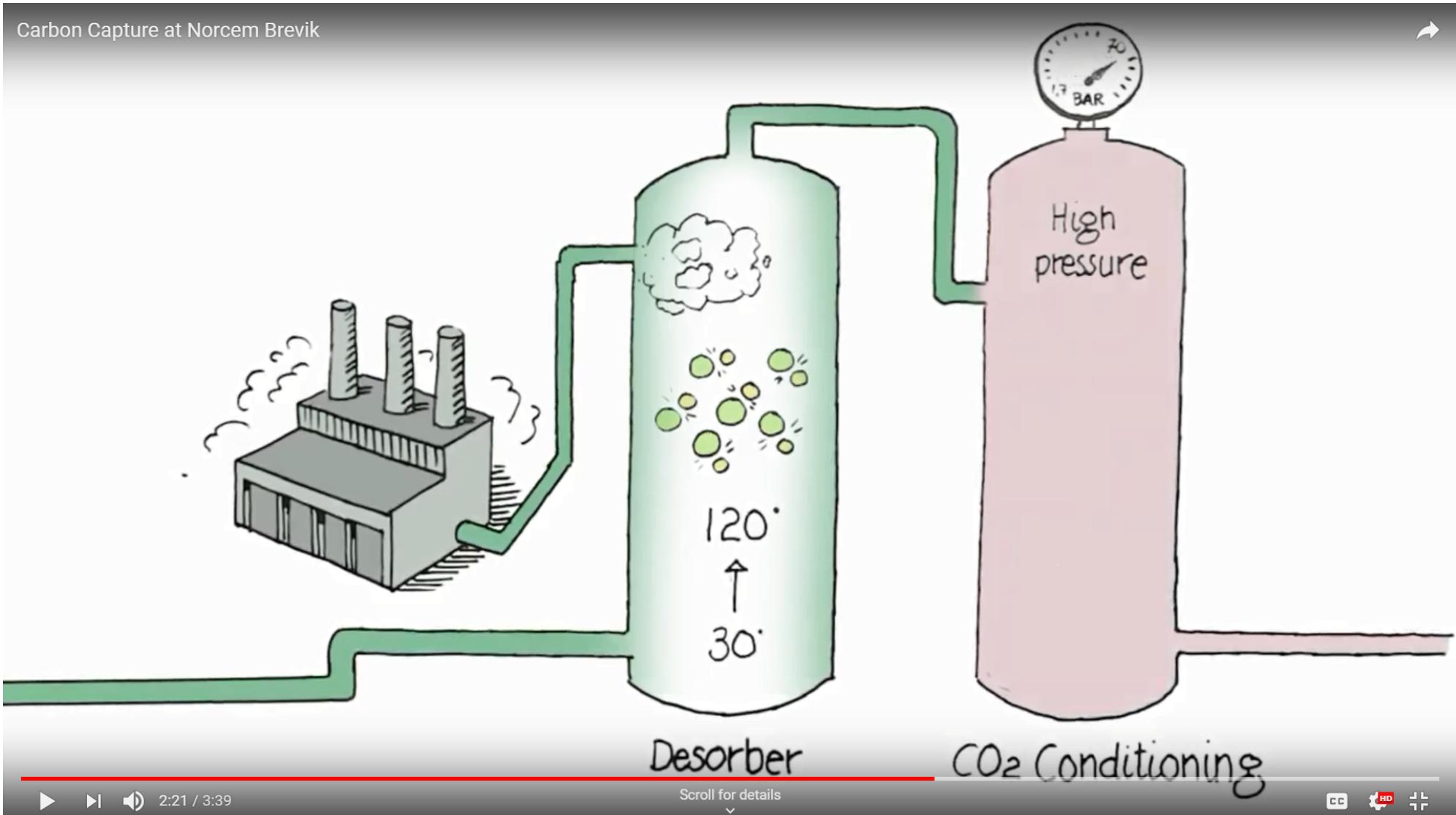
SEMENTSVERKSMÍÐJAN

Umhverfismál

■ Framtíðarsýn um núll útblástur (2030) (á líftíma steypunrar)

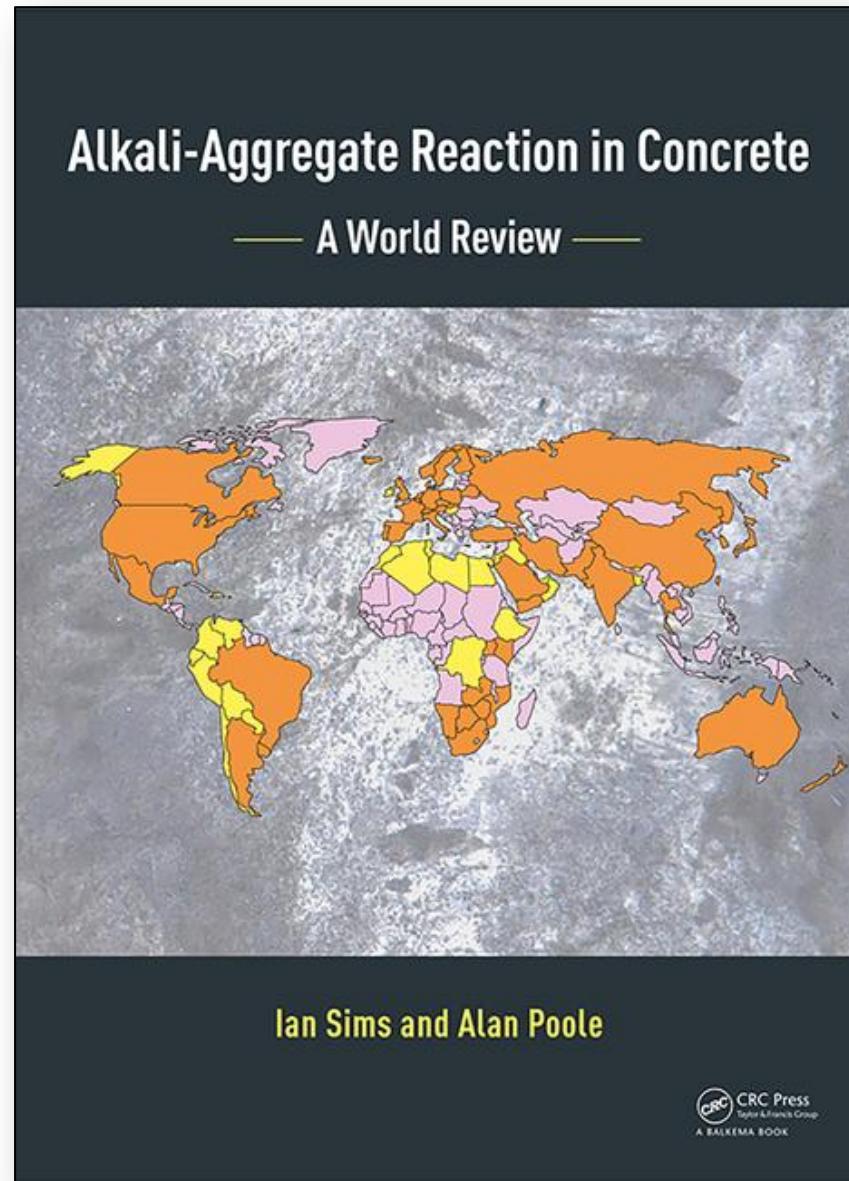
Koltvíslýringsbinding

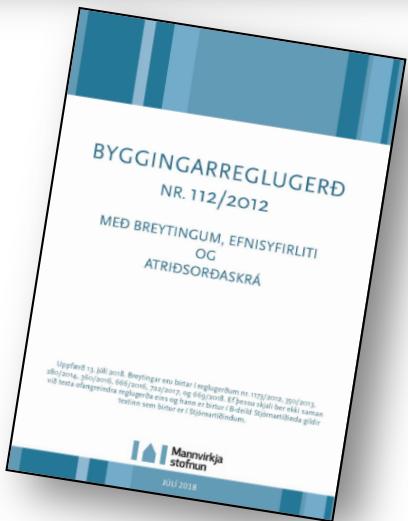
<https://www.youtube.com/watch?v=5HHHN2s9ZCA&feature=youtu.be>

Ending í steinsteypu

Alkalívirkni

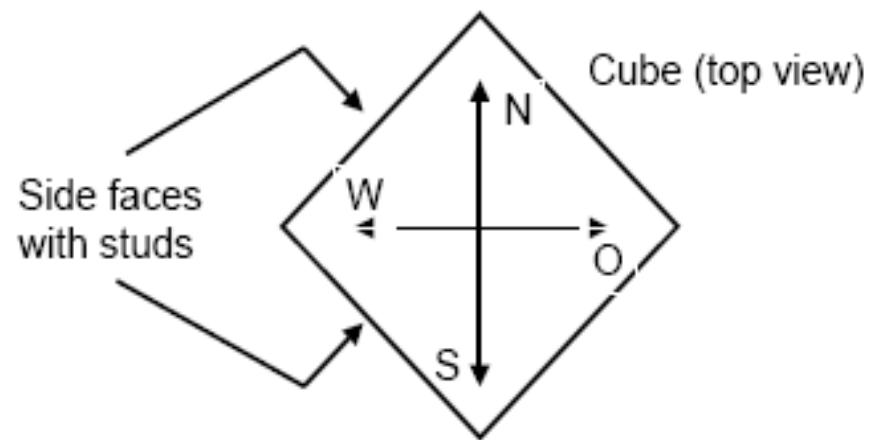
Rannsóknarprófanir vs. veðrunarstöð

Steyptir kubbar
30 x 30 x 30 cm

≈3.5 år

«Worst case» Íslenskt hreint háalkalí-sement

≈6.0 år

**Standardsement FA
Lágalkalí - Anleggsement**

≈10 år

Frostþol

Steypa í söltu umhverfi

ASTM C666 / C666M - 15

Standard Test Method for Resistance of Concrete to
Rapid Freezing and Thawing

SS 13 72 44

Borås test method

Flögnun

Áhrif salts

Flögnun

SEMENTSVERKSMIÐJAN

“State-of-the-art Report” – compiling of relevant information, with proposal for the path forward regarding;

Salt scaling testing and durability of Icelandic concrete made with cement containing fly ash.

Compiled by Børge Johannes Wigum

DRAFT – Confidential – for internal use only

December 2016

Frostbol (Steypa í söltu umhverfi)

Júní 2011 –
Maí 2017 (6 ár)

